

آموزش
مجازی؛
آری یا خیر؟
صفحه ۳۰۲

{سفر}

آنچه
که کرونا
باعث اش شد!
صفحه ۵۰۴

نشریه بسیج دانشجویی دانشگاه شهید باهنر کرمان - سال دوازدهم، شماره ۱۱۰، اردیبهشت ۱۳۹۹

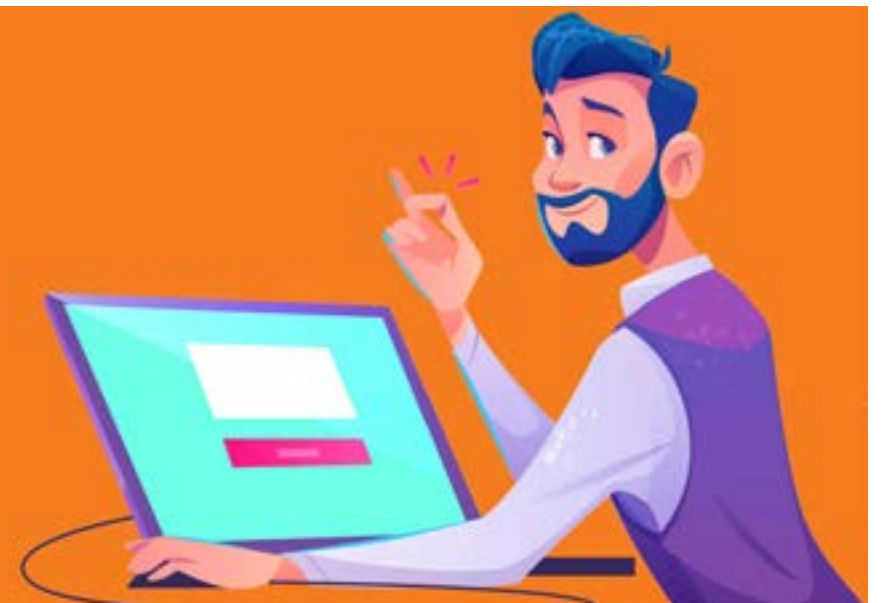
ویژه‌نامه مشکلات آموزش مجازی

آیا چیزی هم یاد خواهیم گرفت؟

مُحَصَّلای
نمونه!

صفحه ۷۰۶

جستاری پیرامون مزایا و معایب سبک جدیدی از آموزش

آموزش مجازی؛ آری یا خیر؟

صادق ایرانمنش

فارغ از بحث، جالب است بدانیم که آموزش از راه دور در زمان‌های قدیم وجود داشته و حتی به زمان افلاطون و... برمی‌گردد. یکسری شواهد هم وجود دارد که اولین آموزش از راه دور به شیوه پستی و مبادله مواد آموزشی و پرسش و پاسخ از طریق "پست" در سال‌های ۱۷۲۸ میلادی انجام گرفته است. (یعنی حدود ۲۸۰ سال قبل!) اولین آموزش مجازی برای دانشگاهیان هم برمی‌گردد به سال ۱۸۹۰ میلادی که آن هم از طریق پست اداره می‌شد و کم‌کم در دانشگاه‌های اروپایی رواج پیدا کرد. با به دنیا آمدن اینترنت، اولین دوره کارشناسی آنلاین توسط انستیتوی فناوری نیوجرسی در سال ۱۹۸۴ برای دروس دوره کارشناسی و تحصیلات تکمیلی در رشته مهندسی به همراه اعطای مدارک تحصیلی به دانشجویان افتتاح شد.

در ایران هم به جز مقدار اندکی تجربه و سابقه کوتاه قبل از انقلاب، با راه اندازی نرم افزار Learning Management System یا همان LMS خودمان، در دستور کار دانشگاه تهران قرار گرفت و پروژه‌هایی تحت این عنوان آغاز شد و در سال ۱۳۸۰ سایت آموزش

مجازی دانشگاه تهران با ارائه ۹ درس برای دانشجویان روزانه به راه افتاد ولی بعد از آن دانشگاه‌های مجازی به صورت غیرانتفاعی به کار خودشان ادامه دادند و... زیاد از بحث اصلی دور نشویم... در عصر حاضر و با توجه به پیشرفت‌هایی که در سامانه آموزش مجازی رخ داد و با توجه به استقبالی که در سطح جهانی از آن شده، پس واجب است که به بررسی مزایا و معایب این تکنولوژی به صورت مختصر بپردازیم. از مهم‌ترین مزایای آموزش مجازی "کارآمد و سریع" و "انعطاف‌پذیر و سیار" بودن آن است؛ فرض بفرمایید شما فردی شاغل باشید و نیاز است چند بازه زمانی از روزهای هفته ی خودتان را برای رفتن به کلاس‌های یک آموزشگاه صرف کنید. یک سری مشکلات طبیعی از قبیل: حاضر نشدن دانش‌آموختگان یا اساتید و تعطیل شدن غیرمنتظره کلاس‌ها وجود دارد و از طرفی ممکن است سطح استفاده و فهم شما از کلاس در آن لحظه هم به هزار یک دلیل نوسان داشته باشد؛ حال اگر همان آموزش در کلاس‌های مجازی موجود باشد، محتوای آموزشی همیشه در دسترس شماست و در هر زمان و هر مکان که بخواهید به آن می‌پردازید.

جالبه است بدانیم طبق تحقیقات صورت گرفته، آموزش مجازی سطح سواد، دانش و سطح همکاری افراد را بالاتر از حالتی دانسته که به صورت حضوری به آموزشگاه‌ها و دانشگاه‌ها مراجعه می‌کنند زیرا فرد در هر زمان که بخواهد و آمادگی یادگیری بهتری داشته باشد به علم‌آموزی

خود می‌پردازد. "افزایش مشارکت و همکاری میان دانشجویان"، "صرفه جویی در هزینه های آموزش"، "محدود نبودن ظرفیت ثبت نام و پذیرش"، "محدود نبودن دسترسی به علوم مختلف"، "استفاده از استادان مجرب در حوزه‌های گسترده‌تر (جغرافیایی و تعداد دانشجویان)" و "در نظر گرفتن استعدادهای فردی" از دیگر مزایای آموزش مجازی LMS می‌توان نام برد.

در کنار تمام خوبی‌ها و مزیت‌های سیستم آموزش مجازی LMS، منتقدان معایب این سیستم مجازی را نیز مطرح کرده‌اند که البته بخشی از موارد مطرح شده به مرور، تا حدی برطرف شده است. یکی از معایبی که برای آموزش‌های از راه دور از جمله آموزش الکترونیکی بر شمرده می‌شود، "عدم ارتباط چهره به چهره" است که البته با پیشرفت تکنولوژی، این عیب تا حدودی برطرف شده است. "وابستگی بیش از حد به تکنولوژی" یکی دیگر از معایبی است که منتقدان برای آموزش الکترونیکی مطرح کرده‌اند. باید توجه داشت که هر روش آموزشی متکی بر عناصر خاص خود است و با توجه به نوع و سطح تکنولوژی‌های امروزی این وابستگی در ذات آموزش مجازی وجود دارد و روز به روز نیز تشدید می‌شود. این وابستگی‌ها مثل وابستگی آموزش‌های سنتی به انسان است با این همه، نباید از نظر دور داشت که آموزش الکترونیکی قابلیت‌ها و کاربردهای خاصی

دارد که باید در حد و جایگاه خود مورد توجه قرار بگیرد. از دیگر معایب این سیستم "سرعت پایین ارتباط اینترنتی" در برخی زمان‌ها و عدم دسترسی عموم جامعه به رایانه و اینترنت در حال حاضر می‌باشد و در حالی که به نظر می‌رسد آموزش الکترونیکی مانند بقیه ابزارهای یادگیری برای هر کسی در دسترس باشد در واقع، این چنین نیست مثال، همه افراد به اینترنت دائمی و رایانه دسترسی ندارند. از دیگر معایب آموزش مجازی این است که برای بعضی‌ها "سازماندهی خود و انگیزه داشتن" در این روش سخت است. "توانایی در تنظیم سرعت یادگیری و یادگیری خودسازمانده" برای بعضی از دانش‌آموزان مثل فاجعه است، در صورتی که بعضی از افراد در خودسازماندهی خوب هستند، برخی از آنها نمی‌توانند بدون داشتن یک مهلت مشخص از طرف استاد، تکالیف خود را انجام دهند. بعضی هم می‌توانند این کار را انجام دهند اما در عین حال داشتن مهلت مشخص باعث می‌شود کار را بهتر انجام دهند چون که انگیزه آن‌ها را بیشتر می‌کند.

ایزوله شدن دانشجویان، نبود روابط اجتماعی، عدم ارتباط مستقیم با اساتید و دیگر دانشجویان و از همه مهم‌تر نگرفتن بازخورد از رفتارها، تاثیر زیادی بر روی درس و حتی روحیه و شخصیت طرف نیز می‌گذارد. شاید مهم‌ترین مشکل یا عیب فعلی نبود

زیر ساخت‌های مناسب آموزشی باشد که جای خالی‌اش به شدت احساس می‌شود. برای رسیدن به سیستم آموزش مجازی با توجه به پیشرفت‌های صورت گرفته باید به زیرساخت‌هایی ضروری از قبیل: "توسعه مهارت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات در تمام سطوح جامعه برای عموم"، "ترغیب و ترویج پژوهش‌های آموزشی در زمینه فناوری اطلاعات"، "گسترش کمی و کیفی در تولید نرم‌افزارهای آموزشی"، "تقویت زیرساخت‌های شبکه اینترنت در کشور"، "گسترش سطح دسترسی عموم به رایانه و شبکه جهانی" و "توسعه فرهنگ استفاده از فناوری اطلاعات در امور روزمره" پرداخت.

در یک جمع‌بندی کلی باید گفت، سیستم آموزش مجازی LMS در کنار تمام مزایا و معایبی که در درون خود دارد، فرصتی مناسب برای پیشرفت از همه جوانب است، نبود زیرساخت مناسب این سیستم که در حال حاضر با بیماری کرونا دست و پنجه نرم می‌کنیم، حس می‌شود و با توجه به روند پیشرو و مشخص نبودن زمان از بازگشایی مدارس و علی‌الخصوص دانشگاه‌ها و از طرفی برای جلوگیری از خاموش شدن کوره‌ی علمی و آموزشی کشور در ترم‌ها و سال‌های آینده، راه حل فعلی، آموزش مجازی است که باید به صورت جدی به مشکلات و رفع موانع آن جهت رسیدن به آموزش هرچه بهتر اهمیت داد.

بررسی کلی زیرساخت آموزش مجازی دانشگاه شهید باهنر کرمان

آنچه که کرونا باعثش شد!

■ مجتبی روشنی

ساعت ۱۱ صبح بود که اعلام کردند دانشگاه تعطیل شده است. از کلاس بیرون آمدیم و به خانه رفتیم. روزها گذشت و بنا به تصمیم مدیران مربوطه، قرار شد آموزشها به صورت مجازی ارائه شوند. راه‌حلهایی نیز پیشنهاد شد مانند استفاده از اسکایپ، چت گروهی، سامانه my.uk.ac.ir و در نهایت سامانه lms.uk.ac.ir که به جای اینکه تک تک سرورهایش را نام ببرم، سعی می‌کنم فقط اسم اصلی آن را بگویم. خُب به هر شکلی که بود آموزش شروع شد. ما پای سیستم‌ها نشستیم و شروع کردیم به درس گوش دادن و البته مقداری دیدن! که توضیح خواهم داد چرا مقداری دیدن!

از ابتدا آپدیت‌هایی می‌دیدم که داخل سامانه انجام می‌شد و حاکی از آن بود که عده‌ای مشغول کار هستند و سعی می‌کنند فضا را بهتر کنند و این یعنی تحمیل شدن شرایط که البته به نوعی خوب است اما قطعا می‌شد به مرور امور را جلو ببریم تا به مشکل برنخوریم و با قطع و وصلی مواجه نشویم.

خب، برویم سراغ بررسی سایت lms. وقتی سایت را باز می‌کنیم با همان ساختار چوب و تخته‌ای قدیمی روبه‌رو می‌شویم که تلاش‌هایی برای بهبودش انجام شده ولی قطعا موثر نبوده؛ هرچقدر هم که زیرساخت قوی‌ای داشته باشیم ولی ظاهر چیزی خوب نباشد زحمات کشیده شده به چشم نمی‌آید. دقیقا به مانند یک کیک که باید درکنار طعم خوب‌اش، ظاهر مناسبی هم داشته باشد؛ اما چرا این اتفاق نیفتاده است، از بحث ما خارج است. هرچند که قطعا این سامانه می‌توانست به‌گونه‌ای باشد که دسترسی به بخش‌های مختلف سایت برای کاربر راحت‌تر یا به اصطلاح user friendly باشد و تجربه کاربری بهتری را به دانشجویان منتقل کند اما همان‌طور که گفتم فضای سایت چوب و تخته‌ای بوده و اصلا راحت نیست و اگر از من می‌پرسید چرا؟ در جواب می‌گویم تنها قسمتی که از سایت یادتان مانده کجاست؟ لیست سمت راست انتخاب درس و یا دکمه

ویندوزسرور را می‌بینیم قطعا نباید برایمان چیز جدیدی باشد، چرا که سیستم مجازی دانشگاه شهید باهنر اکثرا بر پایه ویندوزسرور است و به تبع، وقتی چیزی را دارند، چرا باید جدیدترش را بخرند؟

اما پاسخی که ما می‌دهیم خیلی ساده است؛ چرا؟ چون قدیمی شده! درست است که الان هم فریم‌ورک‌هایی که روی ویندوزسرور اجرا می‌شوند، وجود دارند اما این مساله دلیل نمی‌شود تا وقتی که یک چیزی کار می‌کند نگاه‌اش داشت و به فکر ارتقای آن نبود! برای اطلاعات بیشتر باید بگویم که الان دور، دور سرورهای لینوکسی است که کاملا، علاوه بر پوشش کامل نیازهای سایت lms یک سری امکانات جدید هم به آن اضافه می‌کند.

asp.net نیز خوب است و مشکلی ندارد اما این سوال هیچ وقت مطرح نمی‌شود که چه چیزی و چطور می‌تواند منجر به بهتر شدن آن بشود؟ قطعا خیلی از زبان‌های برنامه‌نویسی جدید یا فریم‌ورک‌های بهتری وجود دارد ولی تا وقتی که asp.net وجود داشته باشد، ویندوزسرور هم حضور خواهد داشت و بالعکس؛ پس یک جورهایی این بحث تمام می‌شود!

اگر بخواهیم درباره خود نرم‌افزار ادوب کانکت صحبت کنیم که نقدی به آن وارد نیست (وارد هست اما در ایران و ساختار از پیش آماده شده دانشگاه، به احتمال قوی بهترین عملکرد را دارد.) و خیلی پیش آمده که با همه‌ی کم گذاشتن اینترنت تا جایی که توانسته است همراهی بکند؛ اما وقتی کلاس ضبط شد و تمام شد چه اتفاقی می‌افتد؟ دوباره برویم در سایت lms و روی دکمه چوب تخته‌ای عملیات کلیک کنیم تا به صورت لایو کلاس را ببینیم. فلسفه لایو بودن‌اش را باید از مسئولین پرسید و من نیز نمی‌دانم؛ اما چیزی که متوجه می‌شوم این است که قطعا هاست (برگزار کننده) می‌تواند کاری کند که دانشجو بعدا بتواند محتوا را دانلود کرده و روی سیستم خود

بدون اینترنت ببیند! چرا که شاید پیش بیاید فردی یک جلسه را چند بار ببیند و گذشته از مصرف اینترنت خود شخص، هزینه‌ای هم به سرور برای مشاهده دوباره یا چندباره کلاس تحمیل می‌کند. خب اگر بگوییم دانلود کردن هم اینترنت می‌خواهد، برای جواب به این ابهام سعی می‌کنیم یک مدل‌سازی انجام بدهیم تا ببینیم کدام بهتر است. با در نظر گرفتن اینکه به گفته مسئولان، حضور و غیاب هم موثر نیست.

مسئله را به این صورت می‌سازیم که فرض کنید سرعت اینترنت شما ۲ مگابایت بر ثانیه (تقسیم بر ۸ می‌شود) است و فرض کنیم می‌خواهیم فیلم کلاس با مدت زمان ۱۲۰ دقیقه با حجم ۷۰۰ مگابایت را به صورتی ایده‌آل و تمام پهنای باند از تامین کننده اینترنت‌مان بگیریم، چقدر زمان لازم است؟ ۴۷ دقیقه و ۴۷ ثانیه (کمتر از یک ساعت) و اگر آنلاین ببینیم چقدر زمان لازم است؟ ۱۲۰ دقیقه ضربدر تعداد بازبینی (بیشتر از دو ساعت).

علاوه بر پهنای باند و مصرف اینترنت شخصی، منجر به گرفتن پهنای باند سرور نیز خواهیم شد و این یعنی اگر در ساعات ترافیک وارد سایت بشویم تا جلسه قبلی را گوش بدهیم و مقداری ببینیم، باعث ترافیک می‌شویم هرچند که سرورهای متفاوتی وجود دارد اما هیچ چیزی مانند لذت ذخیره کردن و با خیال راحت دیدن نمی‌شود و از طرفی دانشگاه، تا به کی کلاس‌های ضبط شده را نگه خواهد داشت؟! پس حالا که سرور هم فراوانی نعمت است، چند تا سرور هم برای دانلود بگذاریم؟ یا نگذاریم؟

اگر شما هم مثل من در کلاس‌هایی با جمعیت ۲۰ تا ۴۰ نفر (متغییر) شرکت کرده باشید، شاهد مشکلات کلاس خواهید بود و قطعا نبود آموزش ویدیویی کار با نرم افزار، خیلی‌ها را به دردسر انداخته است. البته می‌شود با تحمیل شدن شرایط کرونایی توجیه‌اش کرد اما می‌شد از قبل به فکر آن بود؛ آن هم در حالی که داخل دانشگاه

آزمایشگاه‌های تولید محتوا داریم ولی قبل از این اصلا درگیر تدریس مجازی نبودیم! درباره بررسی پیشخوان دانشگاه با آدرس my.uk.ac.ir که قبل از شرایط ناگهانی ساخته و پرداخته شده بود، نقدهای کمتری مطرح است و البته استفاده کمتری هم دارد؛ اما باز بهینه‌تر کار می‌کند و با آموزش تصویری‌ای که برایش گذاشته شد، مقداری کار را برای دانشجویان راحت‌تر کرد.

یکی دیگر از توصیه‌های دانشگاه برای برگزاری کلاس، اپلیکیشن اسکایپ بود. درباره این نرم افزار باید بگویم که یکی از بهترین نرم‌افزارهای ارتباط آنلاین است و فقط تنها با مهندسی معکوس مقداری از فرایند کار کردن آن تاکنون مشخص شده و هنوز چیزی از آن به بیرون درز نکرده است. (درست است که در کانکت شدن و وصل شدن مشکل دارد، اما هنگامی که متصل شود تا جایی که بتواند وصل می‌ماند.) البته واضح است اسکایپ را دانشگاه طراحی نکرده و فقط آن را پیشنهاد کرده که به نظرم پیشنهاد هوشمندانه‌ای بوده است.

حال برویم سراغ مطلبی که چرا باید کلاس‌ها را گوش کنیم و مقداری ببینیم؛ دانشگاه و اساتید ممکن است با اینترنت مشکلی نداشته باشند اما دانشجویان با مشکلات اینترنتی دست و پنجه نرم می‌کنند. ما در حالی که تصویر ثابت شده و صدا قطع و وصل می‌شود به درس گوش داده و قسمت‌هایی که صدا نداریم را حدس می‌زنیم یا سعی می‌کنیم تا دکمه بالا بردن دست را بزیم و سوال پرسیم اما چون که سرعت نتمان پایین است و صدا با تاخیر منتقل می‌شود، باز هم باید حدس بزیم. البته می‌شود امیدوار بود در امتحان هم بتوانیم از حس ششم خودمان استفاده کنیم! ناگفته نیز نماند که حرف از اینترنت رایگان زده شده و برای مشترکین دیدبان نت و نخل هم رایگان شد اما چه می‌شود که انتهای داستان، اینترنت‌های سیم کارتی است و کاش می‌شد برای آن نیز فکری کرد.

آیا چیزی هم یاد خواهیم گرفت؟

و محصلای نمونه!

■ سید محمد امیر گنجعلیخانی

همه چیز را به چشم دیدیم تقریباً؛ از سیل و زلزله گرفته تا شهادت و کرونا؛ فقط مانده بود بینیم که دولت از دانشجویان بخواهد که بعد از تعطیلات عید نیز به دانشگاه تشریف بیاورید، که این مورد را هم به چشم دیدیم! و ما نیز مثل همیشه، هرآنچه که آزمون خواسته می‌شد را، علی‌رغم میل باطنی، بر دیده گذاشتیم و به سمت دانشگاه رفتیم. اما پس تکلیف درس چه می‌شود؟ تکلیف شهریه‌های دانشجویان شبانه و تکلیف حقوق اساتید؟ یعنی درس هم تعطیل باید باشد؟ نه، به هیچ وجه! بزرگترین دانشگاه جنوب شرق کشور با چندین هزار دانشجو، برایتان امکانی را فراهم کرده تا در عین رعایت فاصله‌گذاری هوشمند یا اجتماعی یا چیزی شبیه به این، بازم به تحصیل و علم‌آموزی و حرکت بر روی مرزهای دانش و فناوری ادامه دهید. راه‌حل دانشگاه، سیستم آموزش مجازی یا همان "ال‌ام‌اس" بود. آموزش از راه دور و از طریق اینترنت. با امکان اشتراک‌گذاری هر نوع فایل صوتی و تصویری. علی‌الظاهر راه‌حلی خوب و درمانی به‌دردبخور برای این ایام بیماری. اما آیا در واقعیت نیز همین

بود؟ پس بذارید گشتی بزنیم در نظرات دانشجویان در فضای مجازی و تجربه آن‌ها را درباره استفاده از این سیستم بخوانیم. اول از همه، دانشجویی سوال داشت که چرا تاکنون از این سیستم استفاده نمی‌شده و ما باید برای دروسی که امکان ارائه مجازی آن‌ها وجود دارد، به سر کلاسی می‌رفتیم که نه دانشجو حوصله آن را داشت و نه استاد انگیزه کافی. و پشت‌بند آن پرسیده بود که آیا امکان استمرار آن در ترم‌های آینده نیز وجود دارد؟ اگر بخواهیم به جای مسئولین دانشگاه جواب بدهیم باید بگوییم که بله وجود دارد؛ اما آیا واقعا باز هم ما رنگ و روی سیستم مجازی را در مورد برخی دروس خواهیم دید یا بازم باید دروس نظری خود را در بعضی کلاس‌هایی طی کنیم که نمی‌دانیم روی صندلی شکسته‌اش بنشینیم، به "جا استادی" نوشته شده روی تریبون کلاس نگاه کنیم و یا به سر و صدای سیستم گرمایشی‌اش گوش فرا دهیم؟

اما دانشجوی دیگری، حرف خوبی را زده بود. او پرسیده بود که پول شهریه‌اش حالا دقیقا دارد خرج چه چیزی می‌شود و

آیا وقتی در سیستم مجازی در حال درس خواندن است، چرا باید این میزان از شهریه را پرداخت کند و چگونه هزینه درس خواندن او محاسبه می‌شود و چگونه مابقی پول او، به او بازگردانده می‌شود؟ باید گفت که این سوال، سوال خطرناکی است. فعلا، سلامت و آسایش، در عبور از آن است و خود را به نشنیدن زدن! همان‌طور که مسئولین زده‌اند؟ نمی‌دانیم، شاید.

در کامنتی دیگر، دانشجویی معتقد بود که سرعت پایین سیستم، حال همه را گرفته است و اساتید همه در واتس‌آپ گروه زده‌اند و تعداد گروه‌های مشترک من با دوست هم‌کلاسی‌ام به تعداد دروس من + ۱ رسیده است! (چرا که همیشه یک گروه وجود دارد که هیچ استادی در آن عضو نیست.) و اگر قرار است در واتس‌آپ درس بخوانیم؛ دیگر واقعا معرفی سیستم مجازی و مانور و تبلیغ آن برای چیست، وقتی که در خیلی از ساعات از کار می‌افتد؟ (البته نباید ناگفته گذاشت که سیستم مجازی به مرور زمان بهتر و بهتر شده است و بازده بیشتری به نسبت روزهای فاجعه‌بار اولیه‌اش دارد.

البته که همه ما می‌دانیم تا رسیدن به وضع مطلوب، فاصله زیادی دارد!

در پاسخ به کامنت بالا، دانشجوی دیگری به او گفته بود که اساتدان او راه دیگری را بر کلاس گذاشتن در واتس‌آپ ترجیح داده‌اند و آن هم برگزاری کلاس در ساعات پایانی شب است و مدعی بود اسکرین‌شات کلاس‌هایش را می‌توانید در استوری‌اش مشاهده کنید! دانشجوی دیگری نیز که از کلاس‌های آخر شب شاکی بود به حرف نفر قبل نکته جدیدی را اضافه کرده بود. اینکه اساتید فکر می‌کنند ما کلا دیگر بیکار هستیم و فقط باید پشت سیستم و گوشی، کارهای درسی‌مان را رگباری انجام بدهیم و فکر نمی‌کرد که یک روزی پدرش به او بگوید که درس را ول کن و بیا کمک من بده!

از این دست کامنت‌ها بسیار بود و تقریباً پرتکرارترین کامنت، کامنت طنزآلود خیلی از بچه‌ها درباره اینکه از هر کلاسی تقریباً بیست دقیقه، استاد می‌پرد صداهست؟ و دانشجویان با بله و خیر پاسخ می‌دهند و چند دقیقه با قطع شدن صدای استاد، این فرآیند از طرف دانشجویان استارت می‌خورد

که استاد صدا قطع شده است! از خیر باقی کامنت‌ها نیز می‌گذریم؛ مانند کامنت‌های خاطرات دانشجویان درباره انجام سایر کارها همزمان با کلاس‌های درس‌شان، مثل دیدن سریال (!) و اینکه چقدر از این مدل تدریس راضی هستند!

به هر حال، اتفاقی بوده که افتاده و شاید بهترین راه مدیریت آن هم همین سیستم مجازی بود. از تلاش‌های کارمندان بخش‌های مختلف دانشگاه هم نباید گذشت که به مرور، آن سیستم فاجعه را به یک سیستم قابل تحمل تغییر داده‌اند؛ اما در کل، دانشگاه و اساتید باید متوجه باشند که باید تلاش بیشتری را برای بهبود انتقال مفاهیم به دانشجویان بکنند چون واقعا درصد فهم مطلب از دانشجویان در مدل مجازی، بسیار پایین است. گذراندن درس‌های فرمولی یا حفظی (!)، در این حالت فرقی ندارد؛ تقریباً دانشجو باید جان بکند و درس را متوجه بشود و تازه بنشیند و مشق‌های اساتید را انجام بدهد. البته که در اینجا، تلاش و کوشش خود دانشجو نیز حائز اهمیت است و نباید فقط توپ را در زمین دانشگاه انداخت.

نگارنده به جد معتقد است در این کشور و در این دانشگاه، با بیان بسیاری از حرف‌ها می‌توان امید به اصلاح مشکلات داشت؛ هرچند در این یک مورد و علی‌الخصوص در مورد مطالب تحریر شده در پاراگراف قبلی، مطمئن نیست و احتمالا باید دو ماه دیگر در تیرماه از دانشگاه و اساتید خواهش کنیم که ای عزیز! به جان عزیزم، درس را نفهمیدم! با گوش دادن صوت، هیچکس انتظار ندارد من یک "محصل نمونه" بشوم! پس از من انتظار پاس شدن را نداشته باش و مرا با نمره ۱۰ تهدید مکن! من خودم بیشتر از هر کسی دوست دارم که پاس بشوم! پس یا برای این مشکل راه‌حلی پیدا کن، یا اگر می‌خواهی به من زیر ۱۰ بدهی، اخذ درس برای ترم‌های آینده را برای من رایگان کن! اگر دوست نداری دل من دانشجو را بسوزانی و آواره‌ام کنی. به امید بهتر شدن روزهای خوبی که در آن هستیم.

■ کاراکتر شهاب حسینی در این فیلم سینمایی روایت‌گر حس و حال خیلی از دانشجویان، هنگام کار کردن با سیستم آموزش مجازی است.

اندر حکایت برگزاری یک کلاس مجازی!

■ صالح محبی

کامپیوتری و یا حتی بسته اینترنت را ندارند. پله به پله و خامت اوضاع بیشتر می‌شود. بودند دانشکده‌های فراموش شده‌ای که اکثر دروسشان عملی است و امکان برگزاری کلاس مجازی برایشان فراهم نبود. از جمله دانشکده هنر و معماری که نگارنده این متن اعلام می‌کند از ۲۰ واحد درس، یک فیلم ۲۰ دقیقه‌ای تا کنون برایش فرستاده‌اند و دانشگاه به وزارت علوم پُر برگزاری ۸۰ درصد کلاس‌های آموزشی را می‌دهد!

قطعا مجازی برگزار کردن کلاس‌های درسی گامی است که در مسیر رشد تکنولوژی باید آن را برداریم به شرط آنکه زیر ساخت‌هایمان قوی باشد، اساتید تمامی دروس، تمایل به برگزاری کلاس‌های آنلاین داشته باشند و دانشجویمان دروس مجازی را با جدیت پیگیری کنند. قطعا آخرین نقطه‌ای که در این اوضاع کرونا زده جهان فعالیت خود را از سر می‌گیرد، خوابگاه‌های دانشجویی هستند و تا آن موقع همین آش دانشگاه است و همین کاسه خالی ما...

پ.ن: به مدد امام زمان (عج) کرونا را شکست می‌دهیم اما زخم‌های علمی این جنگ نابرابر بر پیکره دانشجویی که قرار است خود تولید علم کند خواهد ماند! اگر به همین منوال ادامه دهند و ادامه دهیم...

کلاس‌های فلان و بیسار مجازی شکل گرفت که البته به دلیل رعایت موارد بهداشتی، تجمع بیش از حد در کلاس مجازی، سایت را به هنگ رساند! تا جایی که یکی از اساتید محترم ساعت ۶ صبح را برای برگزاری کلاس انتخاب کرده بود و یا دیگری برای کاهش تراکم سایت ساعت ۷ تا ۹ شب را! و اگر معجزه‌ای می‌شد و کلاسی برگزار، از دو ساعت زمان کلاس، ما بین رد و بدل شدن دیالوگ‌های

+ صدای منو داربیننن؟

- استااااااااا صدام میااااااااا؟

- صدات میاد، صدای من چی؟

- نه استاد صداتون نمی‌یاد.

ده الی پانزده دقیقه کلاس مفید برگزار می‌شد و بگذریم که دانشجویان با دادن وعده بستنی به خواهر و برادر کوچک‌تر، طفل‌های معصوم را پای سیستم می‌گذاشتند تا چند دقیقه‌ای یک بار دکمه‌ای بزنند و حاضری دانشجو را اعلام کنند! و دانشجویان روستانشینی که از نعمت اینترنت پرسرعت محروم بودند، نحوه حذف دروس را جویا می‌شدند...

چرا راه دوری برویم؟ در همین شهر و در این شرایط بد اقتصادی خانواده‌هایی که پول شهریه فرزند پرخرجشان را به زور پرداخت می‌کنند، دیگر هزینه خرید لوازم

دَم‌های این بود که کرونا همه‌گیر شده و خبر تعطیلی مراکز مختلف کشور به گوش می‌رسید و دانشجویهای دلتنگ خانه و زندگی دعا دعا می‌کردند که دانشگاه هم یکی، دو هفته تعطیل شود تا بتوانند پس از گذشت دو هفته سخت از ترم جدید (!) سری به خانه‌هایشان بزنند و در عمل مقدس خانه‌تکانی، خانواده را یاری برسانند. خبر رسید و دانشگاه تعطیل شد، اما خبرهای که در پیوست می‌رسید نگران کننده بود. اردوهای راهیان نور لغو، برگزاری تجمعات، مراسمات ممنوع و تعطیلی همه چیز و همه جا. مگر چه خبر شده که تعطیلی‌ها این قدر گسترده است؟

اوایل تعطیلی‌ها بنا بر این بود که دانشجویان بعد از عید دوباره به دانشگاه بیایند حالا! این هم یک ماه! فوقش کمی فشرده‌تر و با برگزاری کلاس‌های جبرانی کاستی پیش آمده جبران می‌شود. اما کرونا به کیفیت آیفون‌های لوکس طراحی آمریکا بود که روی جلدشان زده شده ساخت چین و حالا حالاها تصمیمی و باکیفیت کار می‌کند. فروردین ماه بحث کلاس‌های مجازی قوت گرفت و دانشگاه گفت: «جانم؟ باشه حالا زیر ساخت درست و حسابی نداریم اما کم کم فراهم می‌کنیم.» رشته‌های فنی استارت کار را زدند و